Melanor
BRANSJEORGANISASJONEN
FOR MEDTEK OG LAB

Helse og omsorg komiteen
Stortinget

Dato: 14.10.2026

Melanor representerer leverandører av medisinsk utstyr, laboratorieutstyr, in vitro-diagnostikk (IVD) og helseteknologiske løsninger til den norske helse- og omsorgstjenesten.

Melanor deler regjeringens og Stortingets ambisjon om å redusere ventetider, styrke pasientbehandlingen og møte den økende knappheten på helsepersonell. Samtidig mener vi at statsbudsjettet i for liten grad viser hvordan disse utfordringene skal løses gjennom omstilling.

Medisinsk utstyr, diagnostikk, digitalisering og kunstig intelligens er ikke støttefunksjoner til helsetjenesten. De er avgjørende innsatsfaktorer for å frigjøre kapasitet, redusere ressursbruk og sikre bærekraftige helse- og omsorgstjenester.

1. Omstilling krever investeringer i medisinsk utstyr og helseteknologi

Regjeringen understreker behovet for høyere produktivitet og bedre ressursutnyttelse. Skal dette lykkes, må investeringer i medisinsk utstyr, diagnostikk og digitale løsninger ses som omstillingsinvesteringer, ikke bare som driftskostnader.

Teknologi kan automatisere arbeidsprosesser, forbedre diagnostisk kvalitet, redusere behovet for manuelle oppgaver og bidra til at flere pasienter kan behandles og følges opp uten tilsvarende vekst i personellbehovet.

Melanor anbefaler at:

- Investeringer i medisinsk utstyr og helseteknologi vurderes ut fra samlet nytte, herunder kapasitetsgevinster, personellbesparelser og kvalitet
- helseteknologi kobles tydeligere til produktivitets- og omstillingsmål
- det etableres bedre oversikt over investerings- og fornyelsesbehovet for medisinsk utstyr i sykehus og kommuner

2. Fra innovasjon og piloter til innføring og skalering

Melanor støtter satsingen på forskning, innovasjon og samarbeid med helsenæringen. Den største utfordringen er imidlertid ikke utvikling av nye løsninger, men manglende innføring og skalering.

For mange teknologiske løsninger blir værende i pilotfasen, selv når effekten er dokumentert.

Middelthunsgate 27
Majorstuen, Oslo, Norway

BP 5250 Majorstuen
N-0303 Oslo, Norway

post@melanor.no
www.melanor.no

Org.nr. 921 708 939

Melanor anbefaler at:

- finansieringsordninger i større grad stimulerer til implementering og skalering
- kommuner og helseforetak belønnes for dokumenterte gevinster og gevinstrealisering
- vellykkede løsninger raskere tas i ordinær drift og spres nasjonalt
- innovative og verdibaserte anskaffelser brukes mer aktivt

3. Diagnostikk, digitalisering og kunstig intelligens må ses i sammenheng

Effektiv bruk av kunstig intelligens og digitale løsninger forutsetter høy kvalitet på data, diagnostikk og medisinsk teknologi.

Medisinsk utstyr, laboratorieløsninger, journaler og kliniske arbeidsprosesser må fungere sammen dersom gevinstene skal realiseres.

Melanor er samtidig bekymret for at videreføringen av reduksjonene i laboratorierefusjonene kan svekke investeringsevnen i en sektor som allerede er avgjørende for diagnostikk, behandlingsvalg og pasientforløp.

Melanor anbefaler at:

- interoperabilitet prioriteres ved investeringer i digitale løsninger
- implementering og gevinstrealisering finansieres, ikke bare anskaffelser
- finansieringsmodellene for laboratoriediagnostikk understøtter modernisering og automatisering
- investeringer i diagnostikk vurderes ut fra den samlede gevinsten for helsetjenesten

4. Helfo og folketrygden må stimulere innovasjon og egenmestring

Folketrygden finansierer medisinsk forbruksmateriell til om lag 430 000 pasienter med blant annet diabetes, stomi, urinretensjon og inkontinens. Budsjettet for 2027 viderefører i hovedsak dagens ordninger og foreslår en bevilgning på 2,66 milliarder kroner til medisinsk forbruksmateriell. Dette betyr en foreslått vekst på 1,27 %, noe som er den laveste nominelle veksten på flere år, som tar verken hensyn til avtalte prisjusteringer eller demografiske endringer basert på Helsedirektoratets tall om bruk av spesialisthelsetjenester og Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivinger.

For mange pasienter er tilgang til riktig medisinsk utstyr avgjørende for å kunne leve selvstendige liv, forebygge komplikasjoner og redusere behovet for helsetjenester.

Melanor mener derfor at Helfos forvaltning og refusjonsordningene i større grad må understøtte innovasjon, brukerbehov og samfunnsøkonomisk gevinst.

Melanor anbefaler at:

- pasientene sikres tilgang til moderne og dokumentert effektive produkter
- produkter vurderes ut fra samlet verdi, inkludert egenmestring, forebygging og redusert ressursbruk
- prosessene for oppdatering av produkt- og prislister gjøres mer transparente og forutsigbare
- innovative produkter med dokumentert nytte kan tas raskere i bruk

Dette er et viktig omstillingstiltak. Teknologi som gjør at mennesker kan mestre egen sykdom hjemme, reduserer også presset på helse- og omsorgstjenestene.

5. Helseberedskap og helsereform må inkludere medisinsk teknologi

Regjeringen fremhever behovet for styrket helseberedskap og forsyningssikkerhet for kritiske medisinske innsatsfaktorer. Budsjettproposisjonen omtaler også arbeidet med forsyningssikkerhet for medisinsk utstyr og behovet for å håndtere kriser, pandemier og sikkerhetspolitiske hendelser.

Melanor støtter at helseberedskap prioriteres. Beredskap handler imidlertid ikke bare om å ha produkter på lager. Det handler også om tilgang til kritisk utstyr, forbruksmateriell, reservedeler, reagenser, service, teknisk kompetanse og fungerende logistikk når ordinære forsyningslinjer blir forstyrret.

Leverandørene spiller en sentral rolle i å opprettholde driften av medisinsk utstyr og laboratorier både i normalsituasjoner og under kriser. Forutsigbare rammevilkår og god dialog mellom myndighetene og leverandørmarkedet er derfor viktig for å opprettholde nødvendig beredskapskapasitet.

Melanor anbefaler at regjeringen:
- videreutvikler nasjonale risiko- og sårbarhetsvurderinger for kritisk medisinsk utstyr og tilhørende forsyningskjeder
- vurderer behovet for strategiske lagre, beredskapsavtaler og alternative forsyningsløsninger for kritiske produktgrupper
- involverer leverandørindustrien systematisk i beredskapsplanlegging, scenarioøvelser og oppfølging av forsyningsrisiko
- sikrer at beredskapskrav er realistiske, risikobaserte og ledsaget av tydelige ansvarsforhold og finansiering.

Beredskap må bygges gjennom samarbeid mellom myndigheter, helsetjeneste og leverandørindustri. Dette vil styrke både pasientsikkerheten og samfunnets samlede motstandskraft.

Melanors oppfordring til komiteen
Melanor mener at statsbudsjettet for 2027 bør i større grad synliggjøre medisinsk utstyr og

helseteknologi som strategiske virkemidler for å møte helse- og omsorgstjenestens langsiktige utfordringer.

Regjeringens ambisjoner om kortere ventetider, bedre produktivitet, digitalisering og styrket beredskap er avhengige av at effektive teknologiske løsninger innføres og tas i bruk i hele tjenesten. Dette krever langsiktige investeringer, gode finansieringsmodeller og anskaffelsesmekanismer og et forpliktende samarbeid mellom helsetjenesten, myndighetene, forskningsmiljøene og leverandørindustrien.

Melanor ber derfor om at regjeringen og Stortinget prioriterer følgende:

1. **Styrk investeringene i medisinsk utstyr og helseteknologi**, og vurder investeringer ut fra samlet samfunnsøkonomisk og helsefaglig nytte.
2. **Fremskynd innføring og skalering av innovasjon**, med tydelige mekanismer fra pilotering til ordinær drift.
3. **Utvikle mer innovative og verdibaserte offentlige anskaffelser**, der kvalitet, effekt, livsløpskostnader og pasientsikkerhet vektlegges.
4. **Sikre bærekraftige rammer for laboratoriediagnostikk**, og vurder konsekvensene av reduserte refusjoner for kapasitet, kvalitet og modernisering.
5. **Inkluder leverandørindustrien systematisk i helseberedskapen**, med særlig vekt på kritisk medisinsk utstyr, forsyningssikkerhet og servicekapasitet.
6. **Integrer teknologi i helsereformen**, slik at finansiering, ansvar og organisering understøtter sammenhengende pasientforløp og effektiv ressursbruk.

Medisinsk utstyr og helseteknologi er en del av løsningen på helse- og omsorgstjenestens utfordringer. Med riktige rammevilkår kan teknologien bidra til bedre pasientbehandling, økt kapasitet, en mer bærekraftig bruk av helsepersonell og et mer robust helsevesen.

Melanor utdyper gjerne innspillet nærmere og stiller seg til disposisjon for videre dialog med komiteen om hvordan medisinsk utstyr og helseteknologi kan bidra til økt kapasitet, bedre ressursutnyttelse og en mer bærekraftig helse- og omsorgstjeneste.

Med vennlig hilsen

Cathy Capdeville
Direktør Næringspolitikk
Mobil: +47 472 72 114 | **Epost:** cathy@melanor.no
Middelthuns gt. 27, Postboks 5250 Majorstuen, 0303 Oslo